

Női sors a láthatatlan munka

Itt vannak, csendben végzik a dolgukat. Sokaknak csak akkor tűnik fel, hogy a munkájuk fontos, sőt nélkülözhetetlen, ha épp nem tudják elvégezni. Ők a „láthatatlan munkások”.

Április első keddeje a láthatatlan munka napja. De mi is ez? Minden olyan feladatot ide sorolhatunk, amelyet nem fizetség ellenében – egyszóval a családjáért vagy egy közösségért – végeznek az emberek, akik gyakran társadalmi elismertséget sem kapnak érte. Ilyen a nyugdíjas nagymama önkéntes „bébiszitterkedése”, az idős, beteg rokon vagy szomszéd néni gondozása, és ide tartozik a házimunka vagy a civilszervezeteknél végzett önkénteskedés is. A láthatatlan munkások nagyobb része nő (ez a hagyományos nemi szerepek miatt alakult így, és a nők tömeges munkavállalása ellenére sem sokat változott).

A láthatatlan munka napja Kanadából indult el. Az a célja, hogy ráirányítsa a figyelmet azokra az emberekre, akik csendben végzik a dolgukat, és elismerje azt az értékes és pótolhatatlan munkát, amelyet végeznek – mondta egy korábbi konferencián Anna Záborská európai parlamenti képviselő, a kérdés fő szószólója.

Láthatóvá tennék

Az Európai Parlament Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságának egyik jelentése külön fejezetet szentelt a láthatatlan munkának, akciótervet készítettek a láthatatlan nemzeti gazdagságok láthatóvá tételére. Felszólítják a tagállamokat, hogy készítsenek statisztikákat arról, hogy a nemzeti GDP-hez milyen arányban járul hozzá a láthatatlan munka. Emellett azt is szorgalmazzák, hogy az Eurostat mérje a nemzedékek közötti szolidaritás terén végzett

láthatatlan munka értékét, az uniós GDP-hez való hozzájárulását, és hogy ennek érdekében az EU működjön együtt a Világbankkal, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel (OECD) és a Nemzetközi Munkaügyi Hivatallal (ILO).

A yorki egyetemen készült kutatás szerint a láthatatlan munka becsült értéke az uniós GDP legalább egyharmadát eléri. Ez az óriási értékű tevékenység jelentősen hozzájárul a gazdaság fenntartásához, a munkaerő megújulásához, a jövő generációk felneveléséhez, erősíti a generációk közötti együttműködést és szolidaritást, és tehermentesíti az állami intézményrendszert is.

A jelentés készítői a férfiak és nők közötti egyenlőséget nemcsak a munkaerőpiacon, hanem a magánéletben is erősítenék, biztosítsanak rugalmas munkaidőt, támogassák a munkamagánélet összehangolását. Arra is felszólítja a kormányokat, hogy következetesen támogassák azokat az embereket, akik valamilyen önkéntes munkát végeznek – „azaz a munkanélküliség, a betegség, a fogyatékoság és az erőszak legfőbb lengéscsillapítója.

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság arra kéri a tagállamokat, hogy az ápolási munkát jelképesen számítsák bele a nyugdíjba, ismerjék el jogilag és társadalmilag a láthatatlan vagy informális munkát. Felkéri az Európai Bizottságot, hogy nyújtson be konkrét kezdeményezéseket arra, hogy a gyermekek, az idősek és a betegek gondozása, illetve a háztartási munkák ellátása során szerzett kompetenciákat figyelembe lehessen venni, ha egy láthatatlan munkás visszatér a munkaerőpiacra. Idehaza április 1-jétől a nők munkaerő-piaci helyzetének javítását célzó feladatok ellátására miniszteri biztos kezdte meg munkáját a Nemzetgazdasági Minisztériumban.